

บทที่ 2

บทประพันธ์อ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์บทเพลงที่เกี่ยวกับเรื่องราวของหนังตะลุง จำนวน 3 บท มีลักษณะเนื้อหาและจังหวะท่วงทำนองที่แตกต่างกันไป เพลงแรก ชื่อเพลง อ้ายเหง เป็นการบรรยายลักษณะอุปนิสัย และท่าทางการเคลื่อนไหวของตัวละครซึ่งอ้ายเหง เพลงที่สอง เพลง Esoteric เป็นบทประพันธ์ที่บรรยายบรรยากาศเบื้องหลังการถ่ายทำ และเพลงที่สาม เพลง Nang-Ta-Lung Overture นำขั้นตอนการแสดงหนังตะลุงมาประพันธ์เป็นบทประพันธ์ โดยผู้ประพันธ์ได้ศึกษาทฤษฎีบทประพันธ์อ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับหนังตะลุง และเทคนิคการประพันธ์เพลงต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์และเป็นแนวทางการประพันธ์เพลงทั้ง 3 เพลง

ผู้ประพันธ์ได้ศึกษาบทประพันธ์อ้างอิงที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการประพันธ์เพลงทั้ง 3 เพลงดังต่อไปนี้

2.1 Puppets (Loutky): Bohuslav Martinu

เป็นเพลงบรรเลงที่ประพันธ์ขึ้นโดย Bohuslav Martinu ชาวนิยม Czech ซึ่งเป็นนักประพันธ์เพลงแนว Modern Classical เขาได้ประพันธ์เพลง ชิมโฟนี (Symphonies) 6 บท โ瓦เปร่า (Opera) 15 บท บัลเล็ต (Ballet) 15 บท สำหรับวงออเคสตราร้าชนิดใหญ่ วงเชมเบอร์ (Chamber) และวงที่มีห้องนักร้องและเครื่องดนตรีผสมกัน Martinu เป็นนัก Violin ในวง Czech Philharmonic Orchestra และเป็นครูสอนดนตรีในเมืองเกิดของเขาระบบ

เพลง Puppets (Loutky) มีแรงบันดาลใจจาก นักประพันธ์ที่ชื่อ Claude Debussy โดยผลงานเพลง Golliwogg's Cakewalk ใน Puppets Book I

Puppets I – Little Pieces for Piano เป็นการเต้นรำสำหรับหุ่นเชิดแบบใหม่ สักษณะหนึ่ง โดยใช้ลักษณะการเต้นที่เรียกว่า Cakewalk มีการนำบันไดเสียงแบบ Whole Tone Scale ใช้เป็นองค์ประกอบหลักซึ่งจะพบในบทประพันธ์ Piano ของ Martinu ดังตัวอย่างภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงตัวอย่างการใช้บันไดเสียงแบบ Whole Tone Scale
(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Puppets_\(Martin%C5%AF,_Bohuslav\)](http://imslp.org/wiki/Puppets_(Martin%C5%AF,_Bohuslav)))

เพลง Puppets (Loutky) ถูกประพันธ์ขึ้นในช่วงปี 1912 ถึง 1924 เป็น 3 ชุด แต่ เพลงเหล่านี้ได้ถูกตั้งชื่อย้อนหลังตามลำดับ โดยประพันธ์เพลง Puppets III (H.92) ขึ้นก่อน สมบูรณ์ ในปี 1914 จากนั้น Puppets II (H.116) ในปี 1918 ทั้งสองเพลงแต่งขึ้นที่ Policka เพลงสุดท้าย Puppets I (H. 137) เริ่มประพันธ์ที่ Policka เช่นกันและสมบูรณ์ที่ Paris ในปี 1924

เพลง Puppets 3 ได้รับแรงบันดาลใจจากละครหุ่นเชิดของนักประพันธ์ละครชาว เบลเยียมชื่อ Maurice Maeterlink และในปี 1910 เขาประพันธ์เพลงสำหรับวงออเคสตราร้าชนาด ใหญ่โดยมีแรงบันดาลใจจากหนังสั้นของ Maeterlink ชื่อ “La mort de Tintagiles” (Death of Tintagiles) มีลักษณะการเคลื่อนไหวของหุ่นเชิดที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างการเดินใน Book I “The New Puppet” (Nova Loutka) ที่นำเสนอด้วย “Shimmy” เป็นการเคลื่อนไหวที่ตัวอยู่กับที่ แต่ ให้ขยายสลับไปมา การเดินแบบนี้เป็นที่นิยมในช่วงต้นปี 1908 และมีอิทธิพลต่อเพลงของ Martinu

การนำจังหวะ Cakewalk มาใช้

The Cake-Walk หรือ Cakewalk เป็นการเดินรำที่พัฒนามาจาก “Prize Walks” เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 โดยทั่วไปจะมีการซุ่มนุ่มที่ฟาร์มของทำฟาร์มในทางตอนใต้ของอังกฤษ อิกซ์เชิร์ฟนิงของการเดินแบบตันฉบับ คือ “Chalkline-walk” และ “Walk-around” ในท้ายที่สุดของ การแสดงเดินรำแบบตันฉบับ ในปี 1876 ณ งาน Centennial Exposition ประเทศ พิลาเดลเฟีย มี เด็กจำนวนมากพยายามจ่ายให้กับคู่เดินรำที่ชนะการแข่งขันเดินรำ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ก็ได้มีการแสดงในโบสถ์ โดยผู้ชายเท่านั้นจนกระทั่งปี 1890 ได้รวมผู้หญิงในการแสดงด้วย ซึ่งกลายเป็นการ เดินรำนิยมขึ้นในประเทศไทย

เพลง Cakewalk ส่วนมากจะถูกบันทึกในเครื่องหมายกำหนดจังหวะที่ 2/4 กับการสลับกันของจังหวะหนักต่อบรรทัดทำให้เกิดจังหวะ Oompah Rhythm เพลงนี้ถูกเลือกใช้ในงานของผู้ประพันธ์อย่างหลากหลาย รวมทั้ง Robert Russell Bennett, John Philip Sousa, และ Claude Debussy ได้ประพันธ์เพลง “Golliwogg’s Cake-walk” เป็นเพลงสุดท้ายที่เกี่ยวกับห้องเด็กเล่น (1908) The Cake walk ได้ถูกปรับเปลี่ยนและแก้ไขสองชั้นตอนโดย John Philip Sousa ซึ่งกลับกลายมาเป็นที่นิยมสำหรับการเดินขบวนและแสดงดุ才ที่สุดดังตัวอย่างภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงลักษณะจังหวะของ Cakewalk

(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Puppets_\(Martin%C5%AF,_Bohuslav\)](http://imslp.org/wiki/Puppets_(Martin%C5%AF,_Bohuslav)))

2.2 Swan Lake “Dance of the Cygnet” : Peter Tchaikovsky

รูปแบบจังหวะของ “Dance of the Cygnets” คือ ตอนจบ AABB Time Signature ของเพลงเป็น $\frac{4}{4}$ และสอดคล้องกันตลอด Theme A มีการขับเคลื่อนพลังงานที่ผลักดันเพลงด้วย Ostinato ที่อยู่ระหว่าง Theme B ซึ่งได้รับพลังมากขึ้นจากการลัดเสียงร้องคลอและดนตรี Theme A จะเล่นอีกครั้งด้วยพลังขับเคลื่อนที่เร็วขึ้นในช่วงท้ายจนเร่งความรู้สึกในตอนใกล้จบ และจบด้วยจังหวะหนักมากสองจังหวะ การลัดจังหวะตอนตรีส่วนใหญ่พบใน Theme B ใน Violin และ Viola ที่ 2 และยังพบในเสียงดนตรีของ Theme B ด้วย ซึ่งจะเห็นได้ชัด เพราะการเน้นหนักของตัวโน้ต ใน Theme A จะพบ Ostinato 2 จังหวะ ที่จะถูกเล่นโดย Bassoon และ Cello หลายตัว

Theme A นี้ Theme 2 จังหวะ แบ่งเป็น

Theme A คือ

Theme B คือ

นอกจากนี้ Theme B ยังมีจังหวะ 2 จังหวะใน Theme อีกด้วย

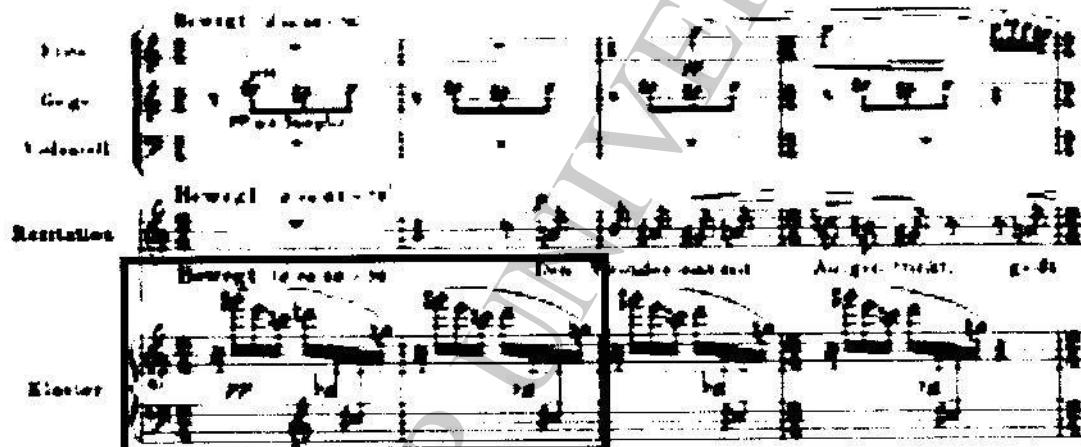
Theme A คือ

Theme B คือ

2.3 Pierrot Lunaire : Arnold Schoenberg

Arnold Schoenberg นักแต่งเพลงชาวออสเตรีย มีผลงานเขียน ได้แก่ “ทฤษฎีแห่งเสียงประسان” (Harmonielehre) ในปี 1911 ซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ (Theory of Harmony) ในปี 1947

Pierrot Lunaire เป็นหนึ่งในผลงาน Expressionistic และ Atonal ที่มีชื่อเสียงของเขามีประกอบไปด้วยบทกลอน ที่แบ่งเป็น 3 ส่วน ในแต่ละส่วนมี 7 บท (รวมทั้งหมด 21 บท) ระหว่างที่เขาประพันธ์เพลง Pierrot Lunaire ได้เกิดความหลงใหลในทฤษฎีตัวเลข (Numerology) ซึ่งมีการศึกษาเกี่ยวกับสัมพันธ์ระหว่างตัวเลข โดยใช้เลข 7 หลายครั้งในเพลงของเขามี Arnold Schoenberg มักจะใช้วรรคตอนที่ไม่สมดุล ประกอบกับการใช้โน้ตจำนวน 7-8 ตัวใน Sixteenth Note ตัวอย่างภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงการนำโน้ตทั้งหมด 7 ตัวมาเรียงต่อกัน

(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_\(Schoenberg,_Arnold\)](http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_(Schoenberg,_Arnold)))

Schoenberg เป็นที่รู้จักในเรื่องของ Twelve Tone Technique หรือ Serialism เขายังเป็นผู้คิดค้นระบบ Twelve Tone System คือ การนำเสียงดนตรีสูงต่ำ 12 เสียง มาเรียงต่อกันเป็นลำดับที่แน่นอน โดยยึดหลัก Atonality และ Serialism อย่างอิสระแต่คงความเป็นระเบียบในหลาย ๆ ผลงาน เขายังเป็นผู้นำด้านการประพันธ์ทำนองเพลงที่มีความซับซ้อน ไม่มีบันไดเสียง (Atonal)

ในบทประพันธ์นี้ Flute, Violin, Cello ผู้ร้องและ Piano ทั้งหมดมีการเข้าของทำนองและรูปแบบทำนองที่แตกต่าง มีการเล่นทำนองเหลือมกันและมีการซ้ำกันค่อนข้างมากดังภาพ

ตัวอย่างที่ 2.4 ความคงที่ของการเปลี่ยนแปลง Time Signature จาก $\frac{2}{4}$ ถึง $\frac{3}{4}$ และการเล่นขั้มห้องในส่วนของ Flute ทำให้เกิด Polyrhythmic Texture Overall

การเลียนแบบของลำดับโน้ตทั้ง 7

ภาพที่ 2.4 การนำโน้ตทั้งหมด 7 ตัวมาเรียงต่อกัน

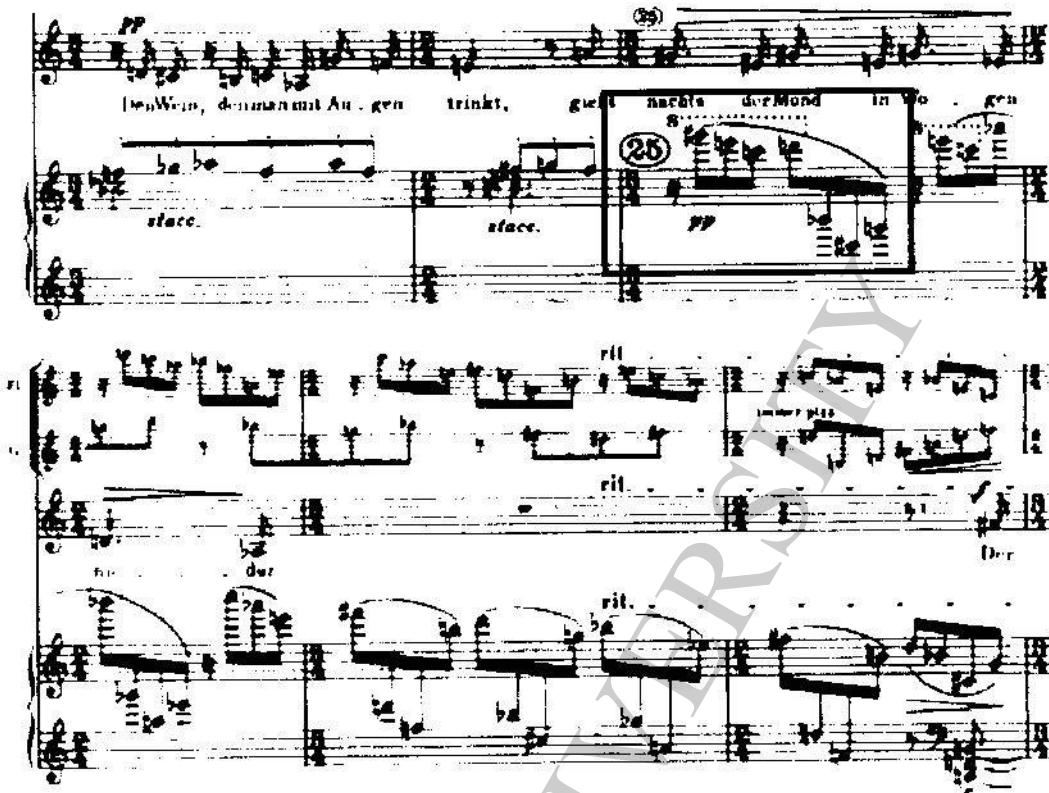
(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_\(Schoenberg,_Arnold\)](http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_(Schoenberg,_Arnold)))

ลำดับตัวโน้ตทั้ง 7 (G#, E, C, D, Bb, C#, G) เป็นฐานในตอนต้นของเครื่อง Piano จะเล่นซ้ำถึงห้องที่ 5 ซึ่งถูกเลียนแบบโดย Violin ด้วยลำดับโน้ตที่เหมือนกัน จากนั้นในห้องที่ 7 Flute จะเล่นตามลำดับโน้ตทั้ง 7 (G#, E, C, D, Bb, C#, G) โดยเป็นโน้ตเดียวกันดังตัวอย่างภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 การนำโน้ตทั้งหมด 7 ตัวมาเรียงต่อกัน

(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_\(Schoenberg,_Arnold\)](http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_(Schoenberg,_Arnold)))

ลำดับตัวโน้ต 7 ลำดับแรก (G#, E, C, D, Bb, C#, G) จะเล่นโดย Piano และเล่นซ้ำที่ห้อง 25 ด้วยโน้ตตัวเดียวกันในระดับที่สูงกว่าดังตัวอย่างภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 การนำโน้ตมาเล่นซ้ำหลายครั้งและทับซ้อนกัน

(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_\(Schoenberg,_Arnold\)](http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_(Schoenberg,_Arnold)))

โน้ตของตัวโน้ตทั้ง 7 ตามลำดับ ขยายเป็น Canonic Cycle ในห้องที่ 25 ระหว่าง Violin, Piano และ Flute การเปลี่ยนแปลง Canonic ของโน้ตทั้ง 7 ตามลำดับ ไม่พ้น เล่นซ้ำหลายครั้งตลอดเพลงด้วยการทับซ้อนกันของ Melodic Motif การเลียนแบบเทคนิคการแสดง ดังภาพต่อไปย่างที่ 2.7

Imitation of Performance Techniques

The musical score consists of two staves. The top staff is for Flute, featuring a melodic line with various slurs and grace notes. The bottom staff is for Piano, providing harmonic support. The score includes dynamic markings such as 'pp' (pianissimo) and 'legato'. German lyrics are integrated into the piano part, reading: 'Gr... lu... ste... schau... er... lich und... durch... schwimmen ob...ne Zahl... die... Flu... den.' Measure numbers 6, 15, 20, and 25 are visible.

ภาพที่ 2.7 การเลียนแบบลักษณะการบรรเลงจาก Flute ไปยัง Piano

(ที่มา : ออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_\(Schoenberg,_Arnold\)](http://imslp.org/wiki/Pierrot_Lunaire,_Op.21_(Schoenberg,_Arnold)))

ในห้อง 19 Flute เริ่มต้นบรรเลงด้วย Gb ในโครงร่าง Ascending Melodic จากนั้น Piano จะเลียนแบบการบรรเลงนั้นและรับซ่วงต่อโดย Flute จึงครั้งใน F

2.4 Overture 1812 : Peter Tchaikovsky

Peter Tchaikovsky เป็นนักดนตรีชาวรัสเซียคนแรกๆ ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ถึงแม้จะเป็นรัสเซีย แต่สำเนียงเพลงของเขายังแสดงความเป็นรัสเซียน้อยกว่านักแต่งเพลงชาวรัสเซีย ที่มีชื่อเสียงคนอื่นๆ ผลงานส่วนใหญ่เป็นประเภทซิมโฟนีและคอนเชิร์ต ลักษณะเด่นของ บท ประพันธ์อยู่ที่การเรียบเรียงเสียงประสานที่มีความไฟแรง แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในแบบฉบับของดนตรีในยุคโรแมนติก ผลงานที่สำคัญประกอบด้วย ชิมโฟนี 6 บท เปียโนคอนเชิร์ต 3

บท ไวโอลินคอนเชร์ต 1 บท โอเปรา 8 เรื่อง บัลเลต์ที่มีชื่อเสียง 3 เรื่อง คือ Swan Lake The Sleeping Beauty และ The Nutcracker Overture ที่มีชื่อเสียงคือ Overture 1812 in Eb, op 64 เป็นเพลงเฉลิมฉลองความพ่ายแพ้ของรัสเซียต่อกองทัพนโปเลียนในสหราชอาณาจักร Borodino เขาเริ่มแต่งเพลงนี้ตั้งแต่ 12 ตุลาคม จนถึง 19 พฤศจิกายน ปี 1880 โดยเล่าเรื่องราวเป็นลำดับเหตุการณ์ผ่านบทเพลง Overture 1812 กล่าวคือ บทเพลงจะเริ่มต้นโดยเสียงอันน่าเกรงขามแบบเตี้ยวกับเสียงพระรัสเซียสวัด ทำให้ระลึกถึงการประกาศสงครามที่ถูกกระทำระหว่างพิธีกรรมโนโบส์ของรัสเซีย ติดตามอย่างรวดเร็วด้วยเสียงสวัดอันน่าเกรงขามอีกเช่นกัน สำหรับความสำเร็จของรัสเซียในสหราชอาณาจักรนั้นก็ตามด้วยการทำของซึ่งเป็นเสียงการเคลื่อนทัพ ซึ่งมีสัญลักษณ์ คือเสียงซอร์น และทำนองของเพลงเด่นรำแบบรัสเซียเฉลิมฉลองสหราชอาณาจักรที่ตีก้องทัพของพระเจ้าโนโปเลียนพ่ายกลับไป เพลงสะท้อนการล่าถอยจากมอสโกในช่วงปลายเดือนตุลาคม 1812 เสียงเป็นใหญ่ที่ถูกยิงนั้นสะท้อนให้เห็นถึงกองทัพของรัสเซียที่ได้ตามจนไปถึงชายแดนฝรั่งเศส เมื่อเสียงแห่งสหราชอาณาจักรสุด เพลงกึกก้องไปยังเสียงสวัดอีกรั้ง คราวนี้ถูกแสดงโดยวงออร์เคสตราร้าเต็มรูปแบบพร้อมด้วยเสียงตีระฆังอันเป็นสัญลักษณ์ของซัยชนะและการปลดปล่อยรัสเซียออกจากภัยคุกคามสติก แล้วผู้แต่งเพลงจะแต่งเพลงบรรเลงค่อนข้างหลากหลาย ซึ่งจะเห็นได้ใน Overture 1812 ของ Tchaikovsky ที่ได้แต่งให้วอโคสต์ร้าวใหญ่ ซึ่งจะมี Brass band, Woodwinds Brass, Percussion และ Strings การใช้ Brass band ที่ได้ปรับปรุงอย่างพิถีพิถัน เข้าได้ใช้ Brass band เพื่อแสดงถึงเรื่องราวการป้องกันสหราชอาณาจักร Borodino ของรัสเซีย ใช้โนทีฟที่มาจากการออร์เคสตราร้าเต็มรูปแบบพร้อมด้วยเสียงตีระฆังอันเป็นต้นของผลงานเพลงของเขาก

16 Largo $\text{J} = 60$

ภาพที่ 2.8 สัญลักษณ์โน้ต Orthodox Tune

(ที่มา : อออนไลน์ [http://imslp.org/wiki/1812_Overture,_Op.49_\(Tchaikovsky,_Pyotr\)%20](http://imslp.org/wiki/1812_Overture,_Op.49_(Tchaikovsky,_Pyotr)%20))